

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань правової політики

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-35-84

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо виконання рішень Європейського суду з прав людини (реєстр. № 4048 від 03 вересня 2020 року)

За дорученням Голови Верховної Ради України від 07 вересня 2020 року Комітет Верховної Ради України з питань правової політики розглянув на своєму засіданні 19 листопада 2020 року (протокол № 40) проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо виконання рішень Європейського суду з прав людини (реєстр. № 4048 від 03 вересня 2020 року), поданий Кабінетом Міністрів України (далі – Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою Законопроект розроблено з метою приведення положень Кримінально-виконавчого кодексу України (далі – КВК), Закону України «Про транспорт», Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі» та Закону України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» у відповідність до практики Європейського суду.

Законопроектом пропонується внести зміни до КВК, а також Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі», у зв'язку із внесенням відповідних змін до КК та КПК проектом Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України щодо виконання рішень Європейського суду з прав людини», якими запроваджується механізм пом'якшення покарання у виді довічного позбавлення волі.

Так, Законопроектом передбачено внесення змін до статей 11, 18, 140 КВК, якими визначаються умови тримання осіб, яким довічне позбавлення волі замінено на покарання у виді позбавлення волі на певний строк.

Статтю 154 КВК пропонується доповнити новою частиною одинадцятою, якою передбачається, що засуджені до довічного позбавлення волі складають

особистий план реінтеграції у суспільство та додають його до подання щодо можливості представлення до заміни невідбутої частини покарання більш м'яким.

Також Законопроектом передбачено внесення змін до статей 3, 4, 6 Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі» задля встановлення адміністративного нагляду до осіб, які були достроково звільнені від відбування покарання у виді довічного позбавлення волі.

Частину першу статті 8 КВК пропонується доповнити положенням, яким закріплюється право засуджених звертатися до суду через адміністрацію установи виконання покарань із заявами про надання електронних копій матеріалів кримінального провадження (кримінальної справи) та документів, долучених до матеріалів кримінального провадження.

Законопроектом пропонується внести зміни до статті 18 Закону України «Про транспорт», якими визначається, що страйк на підприємствах транспорту застосовується відповідно до законодавства про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів).

В статті 24 Закону України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» передбачено визначити, що у разі введення надзвичайного стану може бути заборонено проведення страйків. За умов воєнного стану проведення страйків забороняється.

Розглядаючи Законопроект, Комітет з питань правової політики виходить з такого.

В Україні визнається і діє принцип верховенства права.

Права і свободи людини і громадянина, закріплені цією Конституцією, не є вичерпними.

При прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод (частини перша та третя статті 22 Конституції України).

Відповідно до частини першої статті 9 Конституції України чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України.

Згідно із статтею 19 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року (далі – Конвенція) для забезпечення дотримання Високими Договірними Сторонами їхніх зобов'язань за Конвенцією та протоколами до неї створюється Європейський суд з прав людини, який далі називається «Суд». Він функціонує на постійній основі.

Високі Договірні Сторони зобов'язуються виконувати остаточні рішення Суду в будь-яких справах, у яких вони є сторонами (стаття 26 Конвенції).

Статтею 19 Закону України «Про міжнародні договори України» встановлено, що чинні міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства і застосовуються у порядку, передбаченому для норм національного законодавства.

Якщо міжнародним договором України, який набрав чинності в установленому порядку, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені у відповідному акті законодавства України, то застосовуються правила міжнародного договору.

Обов'язковість для виконання Україною рішень Європейського суду з прав людини встановлено і статтею 2 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини».

Згідно із статтею 1 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» однією із форм виконання рішення рішень Європейського суду з прав людини є вжиття заходів загального характеру.

При цьому заходами загального характеру є заходи, спрямовані на усунення зазначеної в рішенні Європейського суду з прав людини системної проблеми та її першопричини, зокрема, внесення змін до чинного законодавства та практики його застосування.

Запропонований Законопроект разом із проектом Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України щодо виконання рішень Європейського суду з прав людини» спрямований на комплексне врегулювання питань, які суперечать практиці Європейського суду з прав людини.

Водночас Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило низку зауваження до змісту Законопроекту.

За результатами розгляду Законопроекту Комітет з питань інтеграції України з Європейським Союзом на своєму засіданні 11 листопада 2020 року (Протокол № 54) дійшов висновку, що Законопроект відповідає міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції.

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів на своєму засіданні 16 вересня 2020 року (Протокол № 46) розглянув Законопроект в частині питань, що відносяться до предмету відання Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів та вирішив рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду у першому читанні прийняти Законопроект за основу.

Зауваження до змісту Законопроекту надав Інститут законодавства Верховної Ради України у своєму листі від 05 жовтня 2020 року № 22/17-2020/176601.

Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини Законопроект підтримується (лист від 05 листопада 2020 року № 9525.2/20/27).

На підставі викладеного, Комітет вирішив:

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо виконання рішень Європейського суду з прав людини (реєстр. № 4048 від 03 вересня 2020 року), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу.

2. Звернутись до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити на пленарному засіданні під час розгляду даного Законопроекту, відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України, про необхідність внесення пропозицій і поправок щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті Законопроекту, інших структурних частин Законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання Законопроекту.

3. Доповідачем від Комітету з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити Голову підкомітету з питань діяльності органів юстиції, органів виконання покарань та пробації Фріс Ігоря Павловича.

Голова Комітету

А.Є. КОСТІН

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Костін Андрій Євгенович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B0400000053E22E00CC878200
Дійсний до: 16.03.2022 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-26/03-2020/225564 від 01.12.2020

276315